

BAŞYAZI

TMMOB 26. GENEL KURULUNUN ARDINDAN

TMMOB XXVI. Genel Kurulu 6 Haziran'da yapıldı. Bu genel kurul, gerek yapıldığı dönemin getirdiği özellikler açısından gerekse de TMMOB'nin önünde duran sorunları aşmak için yeni bir atılıma gerek duyması açısından önem taşıyordu.

Geçtiğimiz dönemde, tüm toplumu etkileyen ekonomik, sosyal ve politik bunalım TMMOB'ni de olumsuz doğrultuda etkilemiş, odaların ve TMMOB yönetimlerinin iç bunalımları da örgüt yapısına ciddi zararlar verecek bu etkiyi yoğunlaştırmıştır.

XXVI. Döneme başlarken TMMOB öncelikle etkilerin sarstığı örgüt yapısını yeniden düzenleme görevi ile karşı karşıyadır. Bunun ardından, teknik eleman kitlesinin giderek büyüyen çok boyutlu sorunları, ülke sorunları gelmektedir. Açış konuşmasında Yavuz ÖNEN'in de belirttiği gibi yurt dışına beyin gücü hızlanmaktadır. Bu durumda karşı hiçbir önlem alınmazken teknik elemanların üzerindeki yükler de artmaktadır. TMMOB ve bağlı odaları bu sorunların bilincinde olarak, halkımızın yanlışlık ve aksaklıkları eleştirme görevlerini sürdüreceklerdir. Bu amaçla örgütsel sorunlar kadar mesleki sorunları da tartışmaya ağırlık veren XXVI. Genel Kurul, TMMOB öncülüğünde toplumun her kesiminin katılacağı bir «Ulusal Kalkınma Kongresi» düzenlenmesi kararı almıştır.

(Devamı Sayfa 5'de)

TMMOB XXVI. GENEL KURULU YAPILDI.

ÜYEMİZ BÜLENT TANIK TMMOB BAŞKANLIĞINA SEÇİLDİ

Genel Kurulda Başkanlık Divanı seçimi ve saygı duruşundan sonra, XXVI. Dönem TMMOB Başkanı Yavuz ÖNEN açış konuşmasını yaptı. ÖNEN konuşmasında, beyin göçünün önemi üzerinde durarak, farklı sektörlerde dışa bağımlı politikaların getirdiği sorunları özetle aktardı. Ülke sorunlarının açığa çıkarılacağı ve çözüm için önerilerin tartışılacağı üst düzeyde bir «Ulusal Kalkınma Kongresi» düzenlemenin gereğini vurgulayarak Genel Kurulda bu konuda bir karar üretilmesini önerdi. Konuk konuşmaları aşamasında iki konuşun konuşmasından sonra altı ayrı komisyon için üyeler seçildi. Daha sonra XXV. Dönem Çalışma Raporu ve mali rapor okunarak tartışmaya açıldı. Tartışma ve açıklamalar merkezileşme konusunda yoğunlaştı. XXV. Dönem Yönetim Kurulu oy birliği ile aklandı. Çalışma Kurulları raporlarının görüşülmesinden sonra sayım kurulu için adaylar belirlenerek seçimlere geçildi.

13.6.1981 tarihinde yapılan yeni çalışma dönemi ilk yönetim kurulu toplantısında ise. Yönetim Kurulu, görev dağılımı sonucu ŞPMMO üyesi Bülent TANIK'ı oybirliği ile Başkan olarak seçti. TMMOB Yönetim Kurulu görev dağılımı şöyle;

BAŞKAN : Bülent TANIK (ŞPMMO),
II. BAŞKAN : Teoman ALPTÜRK (Elektrik M.O.),

SAYMAN : Yücel ÖZEL (Kimya M.O.).

Üyeler : Gürbüz AKÇORA (Fizik M.O.), Ahmet ÇAĞATAY (Gemi M.O.), Cevat KERMAN (Harita M.O.), Hulusi GÖNENLİ (İç Mimarlar O.), Erdal BİNGÖL (İnşaat M.O.), Kemal AKIN (Jeoloji M.O.), Cihangir EFGENE (Maden M.O.), İlyas TEKİN (Makine M.O.), Behzat AKBAŞ (Metalurji M.O.), Azmi TAVLI (Meteoroloji M.O.), Hüseyin TANRIÖVER (Mimarlar O.), Yılmaz BİLENSOY (Orman M.O.), Necdet PAMİR (Petro M.O.), Levent HEKİMOĞLU (Ziraat M.O.).

TMMOB Çevre Komisyonunu Düzenlediği Yöreden Ülkeye Çevre Sorunları Paneli Gerçekleştirildi

5 Haziran Dünya Çevre Günü nedeniyle İnşaat Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Meteoroloji Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası ve Şehir Planlama Mimar ve Mühendisleri Odası'nın katılımı ile TMMOB Çevre komisyonu tarafından 8 Haziran 1981'de «Yöreden Ülkeye Çevre Sorunları» Paneli gerçekleştirildi.

TMMOB adına bir açış konuşması yapan Yavuz ÖNEN, Dünya Çevre Günü'nün uluslararası anlamına değinerek çevre sorunlarının sistemler üstü evrensel nitelikleri olduğunu belirtti. Bununla birlikte bu sorunların değişik ülkelerin yapısal farklılıkları sonucu, farklı nedenlerle ortaya çıktıklarını ve bunun sonucu çözümlerin de gene ülkelerin kendi yapısal özelliklerine bağlı olarak getirilmesi gerektiğini söyledi. Ülkemizde var olan çevre sorunlarını çözümlenmenin böyle bir yaklaşımı gerektirdiğini açıkladı.

Daha sonra Porsuk Çayı ve kirlenme durumunu işleyen «Nehir ve Yaşam» belgesel filmi izlendi.

Panelin sabahki oturumunda, yöresel çevre sorunlarına bir örnek olarak Eskişehir, Kütahya ve Porsuk Çayı Havzasındaki çevre sorunları ve nedenleri konusu işlendi. TMMOB temsilcisi Serap KULELİ'nin yönettiği Panel'in ilkkonuşmasını DSİ 3. Bölge Müdürü Avni HALÇACIOĞLU yaptı. HALÇACIOĞLU Porsuk Çayındaki kirlenmelerle ilgili olarak DSİ tarafından yapılan incelemeleri aktardı, kirlilik kaynaklarına ilişkin bilgiler vererek bu konuda hazırlanan projeyi açıkladı.

Panelin ikinci konuşmacısı, İller Bankası Kanalizasyon Dairesi, Bşk. Abdullah

(Devamı Sayfa 5'de)

5 HAZİRAN 1981 DÜNYA ÇEVRE GÜNÜNDE TÜRKİYE'DE KALKINMA ÇEVRE İLİŞKİSİ

Ülkemizde son yirmi yıldır «Planlı Kalkınma» ve «Kalkınma Planları» sözleri, 5 Haziran 1972'de toplanan Stockholm Konferansından bu yana «Çevre» sözcüğü sıkça kullanılmaktadır. «Kalkınma», «Plan» ve «Çevre» sözcüklerinin anlamları incelenerek ilişkileri irdelendiğinde, bu ilişkilerin bağlantı öğeleri ve özellikleri açıklıkla görülür.

«Kalkınma», sosyo-ekonomik mekan olgusunu içererek, bir ülkede mekan organizasyonunun devinimini açıklayan kavramdır. Bu devininin belirli bir zaman kesimi için kararlara bağlanması «Kalkınma Planı» ile olmaktadır. Doğal ve yapay parçalardan oluşan «Çevre»nin mekan organizasyonuna ilişkin kararlardan çeşitli biçimlerde etkilendiği açıktır.

Ülkemizde çevre sorunlarının temel nedenlerini açıklamak için Kalkınma-Çevre ilişkisinin nasıl olduğunu irdelemek gerekir. Gerçekte, ülkemizde 1963'den bu yana hazırlan «Kalkınma Planları»nın adı yanlış konmuştur. Mekan organizasyonunu planlamayan ekonomik sektörel nitelikteki bu planlara «Büyüme» ya da «Gelişme Planları» demek daha doğrudur. Durum bu olunca arazi kullanımına ilişkin kararlar zorunlu olarak ayrı tutulmakta ve ülkemizde çevre sorunlarının temel nedenlerini üçlü ilişkide aramak gerekmektedir.

Gelişme — Arazi Kullanımı — Çevre ilişkileri.

Bu üçlü ilişkinin bir açılımı yapıldığında, «Gelişme» kapsamı içinde doğal ve ekonomik kaynaklarla teknoloji kullanımı yer almaktadır. «Gelişme Planları»nda bu kullanımlara ilişkin seçmeler yapılmaktadır. Arazi kullanım kararları ise bu seçmelerden ayrı olarak ve sektörel bir bakış açısı ile alınmaktadır. Gelişmeye ilişkin seçmeler ve arazi kullanım kararlarının tümü mekana yansıdığında çevreyi şu veya bu biçimde etkilemektedir. Bu yansımaların çoğu ülkemizde çevreye sorunlar getirici biçimde olmuştur.

Gelişme — Arazi Kullanımı — Çevre üçlü ilişkisinin temel sağıntı ögesi karar vericilerdir. Gelişmeyi motive eden karar vericiler ile arazi kullanım kararlarını alanların kimler olduğu irdelendiğinde, bu kararlarda gözetilen kriterler ve dolayısıyla çevrenin bu kararlara ne yönde etkilendiği açıklık kazanır. Genel olarak karar vericiler iki kesime ayrılır : devlet ve bireyler. Devletin aldığı kararlarda gözetilen kriterler makro düzeyde ekonomik, sosyal ve politiktir. Bireyler (tek tek kişiler ya da firmalar, v.b.) mikro düzeyde bireysel bakış açısı ile kendi çıkarlarının belirlediği kriterlerle karar alırlar.

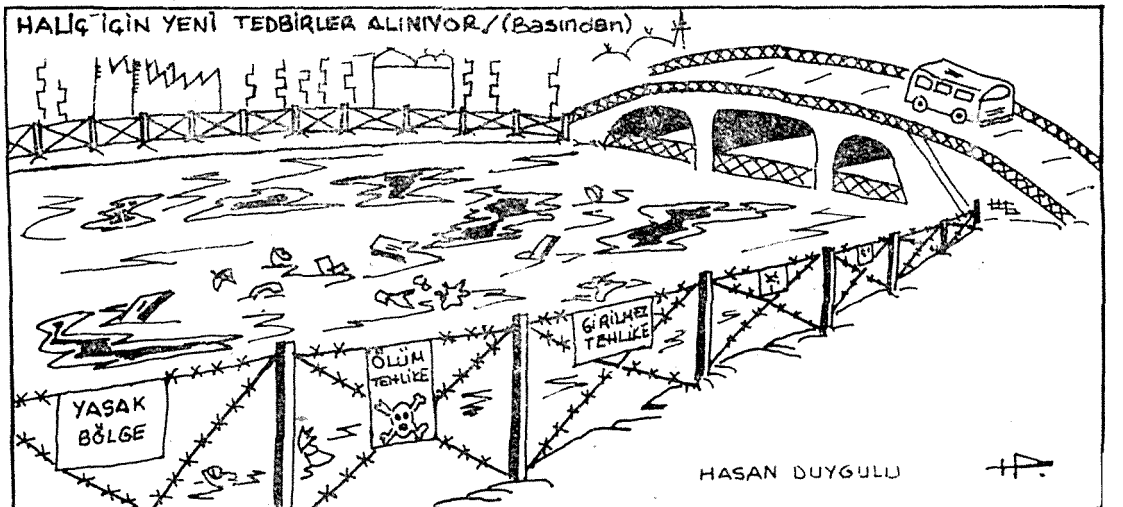
Gelişmeye ilişkin temel kararlar makro kriterler gözetilerek Devlet tarafından, Beşer Yıllık Planlar ve Yıllık Programlarda alınır. Kamu sektörü için emredici, özel sektör için yol gösterici olan bu kararlarda güdülen temel amaç ekonomik gelişme için öngörülen büyüme hızına ulaşmaktır. Bu temel amaç doğrultusunda bireysel yatırım kararları özendirme önlemleri ve para politikası ile etkilenmeye çalışır. Durum böyle olunca gerçekte bireyler yatırım kararlarında doğal olarak mikro kriterlerle seçmeler yapıp, makro kriterlerle getirilen özendirme önlemleri bu mikro kriterlerle uyduğu zaman Plan ve Programlara uygun yatırımları gerçekleştirmiş olurlar. Gelişmeyi motive eden doğal ve ekonomik kaynaklarla teknolojinin kullanımına ilişkin olarak bireyler tarafından alınan kararlar devletin onayına sunulur. Bu tür bireysel kararlar mekanda yer alan olgular olduğundan arazi kullanımına ilişkin kararları da beraberinde getirirler. Gelişme - Arazi Kullanım ilişkisinde, karar vericiler (devlet ve bireyler) arasında bağlantı kurulmakta, ve çevrenin etkilenişi bu bağlantılarla olmaktadır.

Bugünkü plandama sistemi içinde Gelişme Planları ile Arazi Kullanım kararlarını içeren Fiziki Planlar bir yaklaşımla devletin değişik kurumlarınca hazırlanmakta ya da hazırlattırılmaktadır. Devlet hazırlamış olduğu bu planlarla bireysel kararları yönlendirmek ve denetlemek görevine sahiptir. Bu görevlerini yerine getirirken yasal yetkilerini kullanmaktadır. Ancak, bütün bu yasal yetkilere karşın bireysel kararların yeterince yönlendirilemediği ve denetlenemediği de bilinen bir gerçektir.

Bu yetersizliklerin giderilebilmesi için ilk akla gelen çözüm yasal yetkileri arttırmak ve sıkılaştırmak olabilir. Ancak, bu çözüm yüzeysel olacaktır. Gerçekte, sorunun temelinde var olan neden, gerçek anlamda «Kalkınma Planları»nın olmayışıdır. Sosyo-ekonomik mekanı ve coğrafi mekan üzerindeki yansımaları içeren mekan organizasyonunun planlanması ile çevreyi olumsuz yönde etkileyen kararların da temelinden giderilmesi olanaklıdır.

Böyle bir planlamanın yokluğu nedeniyle ortaya çıkmış olan çevre sorunları örneklendiğinde, var olması durumunda hangi çözümleri getireceği görülebilir. Bugün ülkemizde ikili toplumsal yapının varlığı ve refahın sosyal katmanlara dağılımdaki dengesizlik bilinmektedir. İkili toplumsal yapı iki tip bireyler grubundan oluşmaktadır : Refah grubu ve refaha ulaşmamış grub. Gerçekte bu iki grup arasındaki refah farklılaşmasını gidermek için Gelişme Planlarında sosyal amaçlar içinde refahın dengeli dağılımı temel ilke olarak konmaktadır. Ancak, bu amaçlara ulaşılmasında gerekli araçlar geliştirilmiş değildir. Dolayısıyla, ikili toplumsal yapı süre gelen bir olgudur.

İkili toplumsal yapı olgusu, ülkemizde iki tip karar verici bireyler grubunu ve bunun sonucu alınan kararlar ve eylemler ile iki tip çevre sorunu ortaya çıkarmaktadır. Birinci gruptakiler gelişmeyi motive eden kararlardan olan yatırımları yapabilecek güce sahip refah grubu olup, örneğin sanayinin yarattığı çevre sorunlarının büyük bir kesimini yaratmaktadırlar. Mikro kriterlerle alınan bireysel kararlarda kârın maksimizasyonu ve diğer çıkarların ağırlıklı olması ve çevreyi koruma faktörünün içerilmemesi doğaldır. Bu faktör gerçekte bireysel olmayıp makro amaçlar kapsamında devletçe gözetilmek durumundadır. Ancak, bu faktörün kamu sektörü yatırımlarının büyük kesiminde de gözetilmemiş olması, ekonomi-ekoloji arasında bir çelişkinin olduğuna ilişkin yanlış kanıdan, kullanılan teknolojinin geriliğinden ve işletme eksikliklerinden kaynaklanmaktadır. Gerek kamu gerekse özel sektör tarafından yaratılan sanayi kirlilikleri genellikle gelişmenin yarattığı zorunlu kirlilikler olarak da tanımlanmaktadır. Oysa, gelişmenin sağlanması için doğal ve ekonomik kaynakların kullanımı ile teknoloji seçiminde ve arazi kullanım kararlarında yapılan hatalar sonucu çevre sorunları yaratılmaktadır. Aslında ülkemizde ekonomik gelişmeyi motive eden sanayileşme ile yaratılan çevre sorunlarını zorunlu görmek en (Devamı Sayfa 3'de)

(Baştarafı Sayfa 2'de)

büyük hatalardandır. Tek yönlü ekonomik sektörel bakışla alınan kararların bir ölçüde ekonmik büyümeyi salıgıyıca olduğu, ancak gerek sosyal ve gerekse ekolojik faktörleri yadsımının ise giderek ekonomik kayıpları getirmekte olduğu da açıktır. Dolayısıyla, bir bütünü parçalara ayırıp tek boyutlu karar vermek yerine (ekonomik sektörel planlar ve fiziki planlar kopukluğu yerine) bütünüün tümünü kapsayan «Kalkınma Planları»nın hazırlanmasına gerek vardır. Bu tip bir Planlama gerçekçi bir bakışla yakın zamanda oluşturulamayacaktır. Bununla birlikte bir ara çözüm yolu olarak hiç değilse arazi kullanım kararlarını bir ölçüde etkileyebilecek olan, çevresel etki irdelemesi uygulamasının sistemleştirilmesi ve gerek kamu gerek özel sektör yatırımları için işletilmesinde yarar vardır.

İkili toplumsal yapının diğer grubunu oluşturan refaha ulaşamamış kesimin yaşamakta olduğu ortamın kendisi bir çevre sorunu durumundadır. Kentsel çevrelerimizdeki gecekondulaşma ve kırsal yerleşmelerimizde teknik ve sosyal altyapı yetersizlikleri bu tür sorunlu çevrelerin görüntüleridir. Bu görüntülerin temelinde yoksulluk yatmaktadır. Yoksulluğun giderilmesinin çözümü için ekonomik gelişmişlik çabalarının ötesinde kalkınma çabalarına geçilmesi gerekmektedir. Konut sorununun çözümünü yalnızca «Gecekondu Önleme Bölgeleri»nde ya da «Toplu Konut Tasa» Tasarılarında aramak köklü çözümleri getiremez.

Ülkemizde Kalkınma - Çevre ilişkisi ir delendiğinde kalkınmamışlık - Çevre ilişkisinin yansıdığı çevre sorunları görüntülenmektedir. Çevre sorunlarının kalkınmanın yada gelişmenin zorunlu ve kaçınılmaz sonuçları olmadığı bilinci ile Ekonomi - Ekoloji ilişkisi kanışının kırılması ve gerçek anlamda Kalkınma Planlarına geçiş çevre sorunlarının köklü çözümünü getirecektir.

ÜYELERE DUYURU

Odamızın 11. Genel Kurulunda oybirliğiyle alınan karar gereğince tüzüğümüzün üye ödentileri ile ilgili 57. maddesi değiştirilmişti. Kabul edilen değişikliğe göre, ödentilerin ödenmesi için yasal süre iki aşamalıdır. Birinci aşama 30 Haziran'da, ikinci aşama 31 Aralık'ta sona ermektedir. Birinci aşama sonunda (ilk altı ay) ödenti yapılmayan ayların toplamı % 50 cezalı alınacaktır. İkinci aşama sonunda ise (ikinci altı ay) birinci aşamadan kalan borç ve ikinci aşamadaki borçların toplamı üzerinden % 100 ceza alınacak, ayrıca birinci aşamadaki %50 ceza bu toplama eklenecektir.

Yine 57. maddeye eklenen geçici maddeye göre 1980 yılına ait ödenmeyen ödentilerden % 50, daha önceki yıllara ait ödentilerden % 75 ceza alınmaktadır.

Bu durumu bilgilerinize sunar, birinci aşama Haziran sonunda bittiğinden borçlarını ödemeyenlerin cezalı duruma düşeceklerini hatırlatırız.

Ayrıca 1981 yılı öncesinden büyük miktarlarda borcu olan üyelerimizin listesi aşağıdaki yayınlanmaktadır. Bu borçların toplamı 182 675 TL'dir.

1981 Öncesi Borçlar.

1. İrem ACAROĞLU	4232.5 TL
2. Tuğrul AKÇURA	2495 TL
3. Gürkan ERTAŞ	2062.5 TL
4. Ali TÜREL	1500 TL
5. Erkal SERİM	1200 TL
6. Tamer GÖK	1272.5 TL
7. Kemal ÖZERBAŞ	1800 TL
8. Özcan ESMER	5830 TL
9. Ö. Faruk SEVER	3690 TL
10. Ersin GÜNEYLİ	1350 TL
11. Cemal ARKON	1125 TL
12. İrfan ATALAY	3910 TL
13. Rüştü MERİÇELLİ	5200 TL
14. Ahmet R. GÜLER	1800 TL
15. Raşit GÖKÇELİ	2785 TL
16. Gündüz ATALIK	2850 TL
17. Uğur KANGAL	1800 TL
18. Ali İLGEN	1300 TL
19. Ülker BÜKÜLMEZ	2325 TL
20. S. Kemal KARTAL	5430 TL
21. Erdal NEBOL	5630 TL
22. Erden EŞİT	2955 TL
23. Haluk ELVER	1050 TL
24. Yıldız TOKMAN	1800 TL
25. Sedvan TEBER	1500 TL
26. Öner MERSİNLİGİL	1350 TL
27. A. Saffet ATİK	1800 TL
28. Numan TUNA	3440 TL
29. Erkan UÇKUN	1800 TL
30. Ali BÜYÜKÇAPAR	2850 TL
31. M. Kadri TEOMAN	4780 TL
32. Ayşe YAZGAN	1650 TL
33. Rıza ÇELİKEL	1800 TL
34. Yusuf ÖZKARAKOÇ	4355 TL
35. Mete GÜRER	3280 TL
36. Feyzi ÖZYENEN	1350 TL
37. Osman AKYEL	1170 TL
38. Salim SÖKMENER	3690 TL
39. İ. Hakkı OĞUZ	4005 TL
40. Ferhan KILIÇAL	3060 TL

41. Sertaç ORALALP	3292.5 TL
42. Hanefi CANER	2660 TL
43. Mecdi KÜLANÇI	2850 TL
44. Suzan ŞENCAN	3690 TL
45. Yavuz KAYA	1580 TL
46. Atiye GENCER	2070 TL
47. Erhan GENCER	2770 TL
48. M. Murat YEGÜL	2400 TL
49. Kadri KARAKAYA	2772.5 TL
50. Saadet TOMAK	2940 TL
51. Murat GÜVENÇ	1745 TL
52. Rana ARMAĞAN	3620 TL
53. İhsan TUTUM	2025 TL
54. Ayşegül SONAT	2377.5 TL
55. Neslihan ÜLGEN	3410 TL
56. Semra AKÇIĞ	1800 TL
57. Güneş AKÇIĞ	1800 TL
59. Rauf AYKUT	2850 TL
60. Nil OKMAN	2850 TL
61. Arda DENKEL	2675 TL
62. Esen ALPARMAN	1800 TL
63. Serhat TİGREL	2587.5 TL
64. Salih AKŞİT	1500 TL
65. Serhat GÜRALP	2412.5 TL
66. Selman BOYACIOĞLU	1800 TL
67. Çınar ATAY	1800 TL
68. S. Mete GÜLAY	1875 TL
69. İ. Orhan DEMİR	1800 TL
70. Hülya ERGÜN	1800 TL
71. Füsun YILDIZTEKİN	1650 TL
72. Müjde ERTEN	1350 TL
73. Kürşat KAZANASMAZ	1500 TL
74. Akın SÜEL	1350 TL

ODA'MIZ PAMUKBANK ANKARA**MERKEZ ŞUBESİ'NDE YENİ BİR****HESAP AÇTIRMIŞTIR.****HESAP NO.SU 210393 1 DİR.**

TEMSİLCİLİKLERDEN

KENTSEL ULAŞIM VE ANKARA BELEDİYESİ (E.G.O. Gn. Md.lüğü ULAŞIM PLANLAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI)

N. Mehmet ARSLANTÜRK
UPD İşyeri Temsilcisi

Kent içi ulaşım, diğer kentsel hizmetler için kapasite ve dağılım açısından belirleyici, arazi kullanım kararlarıyla doğrudan ilişkili ve harcadığı kaynaklar açısından ülke ekonomisi için önemli sonuçlar yaratma durumunda olması açısından kentsel hizmetler içindeki önemi yadsınmaz. Buna karşın, kent içi ulaşım; araştırma, etüd - proje, planlama, yatırım ve uygulama gibi konularda yerel yönetimlerin payının ve fiziko kontrolünün en az olduğu bir kentsel hizmettir.

Ulaşım Genel Müdürlüğü organizasyonuna yönelmek amacıyla çekirdek kadro ve dolayısıyla deneyim birikimleri oluşturma çabasına gitmiştir.

İlk önce, E.G.O. Genel Müdürlüğü bünyesinde 1978 Yılı'nın son aylarında Raylı Toplutaşım Sistemi Bürosu (R.T.S.B.) kurulmuştur. Büro öncelikle Ankara Kenti'nin Ulaşım Etüdünü hazırlamakla görevlendirilmiş, bunun yanı sıra kent içi ulaşımıyla ilgili bazı konularda da (otobüs özel yolları, çeşitli kavşak tasarımları v.b.) çalışmalar yapılmış istenmiştir.

1979 Yılı'nın son aylarında, o tarihlerde gündemde olan Ankara Metrosunun proje ve yapım çalışmalarında görevlendirilmek üzere inşaat, makina, elektrik, endüstri mühendisleri ve mimarlar istihdam edilmiş, Raylı Toplutaşım Sistemi Bürosu, Ulaşım Planlama Grubu ve Raylı Toplutaşım Sistemi Grubu diye ikiye ayrılmıştır. Bu iki çalışma grubu 1980 Haziran Ayına kadar Ankara Metrosu ve kent içi ulaşımıyla ilgili konularda aynı çatı altında ve zaman zaman birlikte çalışmışlardır. Bu tarihten (Haziran 1980) sonra her iki çalışma grubunda E.G.O. Genel Müdürlüğüne bağlı birer daire başkanlığına (Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı, Ulaşım Planlama Dairesi Başkanlığı) dönüştürülmüştür.

Bu daire başkanlıkları; Ankara Belediyesi Meclisi Kararı, E.G.O. Kuruluş Yasası, Kuruluş - Görev ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmelik ve ilgili Genel Müdürlük Genelgesi gibi yasal dayanaklar doğrultusunda kurulmuşlardır.

Ulaşım Planlama Dairesi'nin resmen tanımlanmış görevleri;

- a — Kentsel ulaşım konularında sayım ve anketler yapmak, istatistiki bilgiler toplamak ve değerlendirmek,
- b — Kentsel ulaşım plan ve programlarını hazırlamak ve günün koşullarına göre yeniden düzenlemek,
- c — Kentsel ulaşım etüdüleri yapmak ve projeler hazırlamak,
- d — Kentsel ulaşım üzerine kongre, konferans ve seminerler düzenlemek ve eğitim çalışmaları yapmak,
- e — Kentsel ulaşım kitaplığını kurmak ve yayınlar çıkarmak,
- f — İl Trafik Komisyonu çalışmalarında Ankara Belediyesi'ni temsil etmek.

Şimdiye kadar yapılan işleri kısaca özetlersek :

Raylı Toplutaşım Sistemi Bürosunca : 5000 konutu kapsayan ulaşım anketi, Ankara Ulaşım Etüdü.

Ulaşım Planlama Grubunca : 14500 konutu kapsayan 1980 ulaşım anketi, özel otobüs yolları, otobüs taşıt parkının planlanması, otobüs garaj yer seçimi, trolleybüs etüdü, ekspres otobüs hatları, otobüs işletme önerileri (bilet sistemi, durak tasarımları) v.b.

Ulaşım Planlama Dairesi Başkanlığınca; kentsel ulaşımında amaçlar, ilkeler, politikaların saptanması, otobüs taşımacılığının geliştirilmesine yönelik uygulamalar, 1980 ulaşım anketlerinin değerlendirilmesi, sakatlar için ulaşım olanaklarının araştırılması, aylık toplutaşım kartı ve ücret ödeme sistemi durak düzenlemeleri, kavşak ve dolmuş minibüs hareket noktalarının tasarımı, yeni otobüs güzergâhlarının açılması, özel otopark alanlarının saptanması, ve buna benzer çalışmalar yapılmış, hazırlanan projelerin çoğu uygulamaya geçirilmiştir.

Ulaşım Planlama Dairesi Başkanlığı, kısa vadede mevcut ve plansız sistemi iyileştirici proje çalışmaları, orta vadede kentdel ulaşım planı hazırlama çalışmalarına geçmek üzere gerekli bilgi ve istatistiki veri toplama çalışmalarının tamamlanması, bilgilerin idökümü ve işlenmesi, uzun vadede ise kentsel ulaşım planının hazırlanması gibi hedeflerini gerçekleştirme amacıyla, diğer meslek grublarındaki personel ve 9 Şehir Plancısı ile şu anda çalışmalarını sürdürmektedir.

Halen U.P.D.'de görevli Şehir Plancıları:

Erdal Ünsal

Can Kafdağlı

Fuat Vural

Yusuf Okçuoğlu

Handan Çataltepe

Hasan Duygulu

Cengiz Çakan

N. Mehmet Arslantürk

Gülden Tatlısu

Daha önce görev almış Şehir Plancıları:

Gökhan Menteş

Turgut Karagöz

Tavit Köletavitoğlu

(BAŞYAZI Devam)

Örgütsel sorunları aşabilmek açısından önemli bir atılım merkezleşme çalışmaları da genel kurul da oldukça somut öneriler halinde sunulabilmiştir. Uzun yıllardır tartışılan ve üzerinde çalışılan merkezleşme, ilke olarak tüm odalarca da kabul edildiğine göre, şimdi yapılacak iş vakit geçirmeden genel kurulca benimsenen önerilerin hayata geçirilmesi, bunun için tüm olanakların seferber edilmesidir.

Önümüzdeki dönemde tüm odalar, geçmişteki hatalara düşmeden, üyeleri ile olan ilişkilerini sağlamlaştırmak, kendi meslek alanlarında programlı sürekli, sonuç alıcı çalışmalar yürütmek görevi ile yükümlüdürler. Bu çalışmalar, TMMOB'nin kazanılmış hakları korumak ve yenilerini kazanmak doğrultusunda sürdürdüğü çalışmaları bütünlüyecek, ona destek olacaktır. Bu düşüncelerle XXVI. dönem TMMOB yönetim kuruluna başarılar diliyoruz.

KISA HABERLER

DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ KUTLANDI.

Başbakanlık Çevre Müsteşarlığı 5 Haziran 1981 Dünya Çevre Günü nedeniyle Milli Eğitim Müdürlüğü ve Ankara Belediyesiyle işbirliği yaparak çevre konularına öğrencilerin ve halkın ilgisini çekici etkinliklerde bulundu. Ankara'nın çeşitli semtlerindeki Lise ve Ortaokullarda Müsteşarlık elemanlarınca üç gün süreyle dia gösterileri ve konferanslar gerçekleştirildi. 5 Haziran sabahı Gençlik Parkında halka açık bir toplantı ve şenlik düzenlendi. Çevre konulu bir sergi açıldı. Öğleden sonra Prof. Dr. Rona AYBAY'ın başkanlığında, Prof. Dr. İlhan TEKELİ, Doç. Dr. Oktay BEŞKARDES İcen BÖRTÜCENE ve Nejat ÖZBAYKAL'ın konuşmacı olarak katıldıkları, «Türkiyede Nasıl Bir Çevre Politikası» konulu Açık Oturum gerçekleştirildi.

İLLER BANKASI 9 İMAR PLANINI İHALEYE ÇIKARDI

28.5.1981 tarihinde İller Bankası 1 adet B,1 adet D ve 7 adet F grubu imar planı düzenlenmesi işini ihale etmiş ve yapılan pazarlıklar sonucu keşif bedelleri Tokat'ta % 9.10 Havsa'da % 49.06, Hizan'da % 29.62 Çat'ta % 6.38, Yağan'da % 45.67, Çatalzeytin'de % 62.49, İkizdere'de % 55.70, Kızılcaören'de % 53.78 ve Kızılcaşöğütte % 16.28 oranlarında düşürülmüştür. Müdürler Kurulu'nca onaylanmış bulunan bu sonuçlara göre yükleniciler toplam 9 imar planı işi için İller Bankası'nın belirlediği 10.981.284 TL.'si tutarındaki keşif bedelini 8.270.250 TL sına düşürerek işleri ortalama % 24.69 oranında daha düşüğüne yapmayı kabul etmişlerdir.

PLANLI GELİŞMENİN 20 YILI SEMİNERİ YAPILDI

Türkiye'de Planlı Gelişmenin 20 yılı (1960-1980) konulu seminer 13-15 Mayıs tarihleri arasında ODTÜ'de yapıldı İdari İlimler Fakültesi tarafından düzenlenen seminere yerli ve yabancı, 100'e yakın, tanınmış ekonomist ve planlama uzmanı katıldı. Aynı anda üç salonda birden süren oturumlarda başlıca tartışılan konular şunlardı. Planlama ve dış ekonomik ilişkiler, ulusal planlamanın sosyal yanları planlamada makro modeller, plan uygulaması, plan ve emek, planlama modelleri, sosyal bir kurum olarak planlama, plan ve bunalım. Ayrıca, genel sorunların tartışıldığı açılış ve kapanış panelleri yapıldı.

TMMOB Çevre Komisyonunun

(Baştarafı Sayfa 1'de)

ATEŞ, Eskişehir Kanalizasyon Projesini açıklayıcı bilgiler sundu.

Eskişehir Belediyesi Başkan Yrd. Zeki DOĞAN konuşmasında Eskişehir kentinin özelliklerini tanıttıktan sonra Porsuk çayı kirliliği ve nedenleri üzerinde açıklamalar yaptı. Bu konuda Belediyenin ve ilgili kuruluşların yapmış oldukları temizleme çalışmaları hakkında bilgi verdi. DOĞAN ayrıca, kentin diğer çevre sorunlarından olan hava kirliliği, altyapı yetersizlikleri, katı atıklar ve imar dışı yerleşmeler konularında açıklamalarda bulundu, Belediyenin bu konularda karşılaştığı güçlükleri belirtti.

I. Oturumun son konuşmacısı Y. Şehir Plancısı Ali İLGEN, Eskişehir Kentinin imar planı yapım sürecini anlatarak, kentnin ekonomik, sosyal ve fiziksel özelliklerini açıkladı. İmar Planı kararlarına ilişkin bilgiler veren İLGEN, konuşmasının sonunda kentsel çevre sorunlarına ilişkin olarak imar planında getirilmeye çalışılan önlemler üzerinde durdu ve özellikle kent içinde yer almış olan sanayi tesisleri konusunda imar planında alınan kararları ilettili.

Panelin öğleden sonraki oturumunda, yöre özel örneğinden ülke geneline geçilerek. Türkiyede çevre sorunlarının çıkış nedenleri ve çözümleri üzerinde duruldu.

Başbakanlık Çevre Müsteşarı Refet ERİM'in yönettiği bu oturumun ilk konuşmasını TMMOB Çevre Komisyonu adına Öznur ÖZER yaptı. ÖZER konuşmasında Türkiye'de Çevre sorunlarının çıkış nedenlerini Kalkınma - Çevre ilişkisini irdeleyerek açıkladı. Yöresel çevre sorunlarına ara bir çözüm olarak etk'in bir çevresel etki irdeleme sisteminin kurulması gerekliliğini belirten ÖZER, ülke çapında köklü çözümlerin ancak gerçek anlamda «Kalkınma Planları» ile olanaklı olduğunu söyledi.

Daha sonra söz alan İmar ve İskân Bakanlığı Planlama ve İmar Genel Md. Yrd. Dr. Feral EKE, arazi kullanımında mekansal planlamanın kapsam, ölçek ve yaklaşımlar açısından bir irdelemesini yaptı. Çevreyi yakından ilgilendiren bu planların aksayan yönlerine değinen EKE, plan kademelerinde ülkesel fiziki planların olmayışının yarattığı boşluk nedeniyle genelden özele bir yaklaşımın kurulmadığını söyledi. Çevreye ilişkin temel veri ve belgelere ilişkin çalışmaların tamamlanamamış olmasının çevre faktörünün yeterince gözetilememesine neden oldu-

ğunu belirtti. Bilgi bankası sisteminin kurulmasını, eşgüdüm eksikliğinin giderilmesini ve plan uygulamalarında İ.İ.B.'nin yaptırım gücüne kavuşturulmasını önerdi.

Bu oturumun üçüncü konuşmacısı Y. İnşaat Mühendisi Vahap BALMAN, su ve kanalizasyon teknik altyapısı ile ilgili olarak Türkiye'ye ilişkin bir irdeleme yaptı. Bu tesislerin yapımında yerel yönetimlerin mali yönden içinde buldukları önemli darboğazları giderici önlemlerin getirilmesi gerektiğini vurgulayarak, bu konularda Belediye Gelirleri Yasasında getirilen yeniliklerden söz etti.

Dördüncü konuşmacı olarak söz alan İ.T.Ü İnşaat Fakültesinden Doç. Dr. Derin ORHON ise sanayi, ısınma ve teknik altyapıda teknolojik öğelerin bir irdelemesini yaparak bu alanlardaki teknoloji seçiminin Türkiye'de çevre sorunlarını nasıl etkilemekte olduğunu konusunda açıklamalar yaptı. ORHON, sanayi teknolojisinin seçiminden çok seçilmiş teknoloji ile birlikte çevreye ilişkin önlemlerin getirilmeyişinin sorunlara neden olduğunu belirtti. Isınma teknolojisinin ise ülkemizde geri düzeyde olduğunu belirten konuşmacı yerleşim esaslarının da hatalı olduğunu söyledi.

Teknik altyapıda teknoloji seçiminde ise sorunlara yanlış yaklaşıldığını belirtti. Kuruluşlar arasında fonksiyonların fazlaca bölünmesinin sorunlara çözüm getirilmesini güçleştirdiğini ayrıca işletme bozukluklarının da bu sorunları arttırdığını açıkladı.

Panelin son konuşmacısı Dr. Demet IŞIK, konuşmasının başında tüm Mimar ve Mühendisler kitlesinin çalışmalarında insan ve doğadan yana bir bakış açısına sahip olmalarının önemini vurguladı. Çevre yönetiminin çok önemli bir aracı olan çevresel etki irdelemesi hakkında bilgi sunan IŞIK Türkiye'de mevcut mevzuat çerçevesinde sanayi kuruluşlarına verilen izin belgeleri ile ilgili karmaşık durumu açıkladı ve çevre faktörünün bu sistem içinde nasıl irdelenmekte olduğunu anlattı. Mevzuat kargaşasının yarattığı sorunları örnekleyen IŞIK, Türkiye'de çevresel etki sisteminin kurulması ile çevre yönetiminde önemli bir adım atılmış olacağını, bunun için de mevcut yasal karmaşıklığın çözümlenerek tek yasa, tüzük ve yönetmelik dizisine bağlanması gerektiğini söyledi.

Panelin sonunda, izleyicilerin katılımı ile tartışmalar gerçekleştirildi.

TEZ ÖZETİ

Konu : Tarihsel çevrede yeni konut potansiyelleri (New Potentials of Historic Housing Areas in Turkey)

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Yüksek Lisans Tez, 114 sayfa, Ocak 1981, Yıldız OKÇUOĞLU, Tez Yöneticisi : Prof. Gönül TANKUT

Tezin konusu, tarihsel çevrenin taşıdığı konut potansiyelinin araştırılmasıdır. Tarihsel çevre korumasının, kültürel ve tarihsel boyutlarına, sosyal ve ekonomik boyutlarının da eklenmesiyle; dini, kültürel ve tarihsel yapılarla birlikte tarihsel konut dokusunun da korunması anlamlı duruma gelmiştir.

Özgün olarak barınma işlevini karşılamış olan tarihsel yapıların korunmaları, büyük oranda, aynı işlevin devamına bağlı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, tarihsel konut stokunun yeniden kullanılabilirliği ve bu eylemin uygulama ölçeğinin araştırılması ve tarihsel yapılardan konut olarak yararlanma düzeyinin sağlanmasıdır.

Çalışmanın ilk bölümü özellikle Avrupa Konseyi deneyimleri doğrultusunda, korumanın değişen anlamı ve yaklaşımlarının değerlendirilmesidir. İkinci bölümde tarihsel çevre korumasının ülke düzeyinde görünümü verilmektedir. Üçüncü bölümde, Eski Eserler Yasası'nın onanmasında sonra, tarihsel çevre konusunda yapılan eleştiriler derlenmiştir. Dördüncü bölüm de tarihsel çevrenin konut potansiyelinin ve bu konu-

daki ölçütler ve sorunların çözümlenmesi yer almaktadır. Beşinci ve son bölümde; genel bir değerlendirme yapılarak, tarihsel konut alanlarının korunması için bir öneri getirilmiştir.

Son bölümde, niteliksel ve niceliksel boyutları tam olarak belgelenememesine karşın varlığı yadsınamaz olan tarihsel çevrenin, önemli bir etkinliği ve yaygınlığı olmasa da ülkesel ölçekte korunması çabası ile yasal ve örgütsel düzeyde önlemler alındığı ve yoğun bir kuramsal çalışmanın sürdürüldüğüne değinilmekte ancak *neden korumalıyız?* sorusunun yanıtının vermediği ve ülkesel düzeyde ortak bir bakış açısının oluşmadığı belirtilmektedir.

Çalışmada «neden korumalıyız» sorusuna yanıt ararken, önce günümüze kadar kalan tarihsel dokunun nasıl korunduğuna göz atılmıştır. Bu değerlendirmede, i) tarihsel çevre yada elemanları hakkında koruma kararı alındığı için, ii) çevresel ölçekte korunma bilincinin var olduğu için, iii) tarihsel çevrenin tümüyle yenilenmeye gereksinime duyulmadığı için, iv) yenilenmeye uygun olmadığı için değil de, tüm bunlardan daha çok tarihsel çevrenin tümünün sahipleri, devlet yada özel sektör tarafından yenilenmesinin olanağı olmadığı için şimdiye dek korunabildiği sonucuna varılmıştır. Bundan ötürü de, yalnız kültürel, tarihsel, artistik vb. değerlerinden dolayı değil, *tümünü yıkıp yeniliyemediğimiz için de, mevcut konut stokunu korumak ve kullanılabilirliğini artırmak zorundayız*, yargısı tezin önemli bir bulgusu olarak benimsenmiştir.

Tezin son bölümü kentlerin büyüklük ve işlevlerine göre değişik koruma eylemleri

önerisi ile bitmektedir. Bu önerileri belirgi leştiren değerlendirmeye göre 100.000 nüfus koruma açısından küçük ve büyük kentler sınırı olarak ele alınmakta ve her iki kent grubu i) konut stokunun niceliği, ii) niteliği (iii) sahipliliği, iv) kullanıcılarının özellikleri, v) kullanım özellikleri vi) fiziksel bölünme özellikleri, vii) alt yapı kolaylıkları, viii) yerel yönetim örgütünün gücü ve ix) kullanıcıları yeniliklere açık olması açılarından irdelenmektedir.

ÜYE ÖDENTİLERİNE İLİŞKİN YENİ CEZA UYGULAMASI 1 TEMMUZ 1981 TARİHİNDE BAŞLATILACAKTIR

BİRLİK HABERLERİNE ABONE OLALIM.

ŞPMMO ÜYELERİNE,

MİMARLAR ODASI İLE YAPILAN
ANLAŞMAYA GÖRE ÜYELERİMİZ
MİMARLIK DERGİSİNİ % 50 İNDİRİM
Lİ ALABİLECEKTİR.

GÖNDEREN : TMMOB ŞEHİR PLANLAMA
MİMAR VE MÜHENDİSLERİ ODASI

Konur Sok. No. 4/4-06
Yenişehir/ANKARA

GİDECEĞİ YER :